

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Loven om forældreorlovsydelse iværksættes som en forsøgsordning fra 1. juli 1992.

Loven har til formål at give en beskæftiget lønmodtager med barn i alderen 0-8 år mulighed for orlov med en ydelse svarende til 80 pct af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb.

Ydelser efter denne lov kan ikke modtages samtidig med barseldagpenge eller løn under barsel, men ordningen giver familier med småbørn i alderen 0-8 år mulighed for selv at passe deres børn i en længere eller i en senere periode end den barselorlov, de er berettiget til efter lov eller overenskomst.

Loven har tillige til formål at sikre jobrotation gennem besættelser af stillinger, der bliver ledige i orlovsperioden.

Loven er en udmøntning af den mellem Det Konservative Folkeparti, Venstre, Det Radikale Venstre, Centrum-Demokraterne, Kristeligt Folkeparti, Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti den 8. maj 1992 indgåede aftale om aktivering.

Den foreslåede ordning skal være et tilbud til lønmodtageren og arbejdsgiveren, men ingen har krav på orlov. Der er tale om en frivillig ordning, der hviler på en aftale mellem arbejdsgiver og lønmodtager. Ordningen giver en beskæftiget lønmodtager mulighed for at få orlov til at passe eget barn i en periode op til 36 uger. For børn op til 3 år må der for det barn, der giver mulighed for orlov, ikke benyttes dagtilbud, medens der for børn i alderen 3-8 år højst må benyttes halvdags dagtilbud. De nærmere vilkår for den ansattes tilbagevendende efter orloven fastsættes også ved aftalen mellem lønmodtageren og arbejdsgiveren. Der indbygges ikke et egentligt retskrav i ordningen, men der er tale om en forpligtende aftale, der kan gøres gældende overfor arbejdsgiveren.

Ordningen etableres således, at arbejdsformidlingen administrerer ordningen, og arbejdsløshedskassen udbetaler forældreorlovsydelsen.

Der fremsættes samtidig hermed forslag til ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., hvorved der skabes hjemmel til

at udbetale en forældreorlovsydelse til medlemmer, der er frivilligt ledige.

Økonomiske konsekvenser

Det er ikke muligt at give et kvalificeret skøn over, hvor mange småbørnsforældre, der ønsker at benytte sig af ordningen og som kan opnå aftale herom med arbejdsgiveren.

Med udgangspunkt i den gennemsnitlige dagpengesats for fuldtidsforsikrede ledige, og forudsat at omkring 25.000 ledige aktiveres i rotationsordningen i gennemsnitligt 4 måneder, kan der forventes en besparelse i størrelsesordenen 175 mill. kr.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 2

Det foreslås, at reglerne om forældreorlov omfatter fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere, der er medlemmer af en arbejdsløshedskasse, som ved ledighed vil være berettiget til arbejdsløshedsdagpenge, og som har barn i alderen 0-2 år, for hvem der ikke i orlovsperioden benyttes offentligt dagtilbud eller barn i alderen 3-8 år, for hvem der i orlovsperioden højst benyttes halvdagsplads i offentlige dagtilbud. I de tilfælde, hvor barnet under orlovsperioden tages ud af dagtilbud, vil der med kommunen kunne indgås aftale om, at der påny er en plads ved orlovsperiodens udløb.

Det er alene det barn, der berettiger til orlov - normalt det yngste barn - begrænsningen med hensyn til dagtilbud omfatter, og den omfatter således ikke eventuelle andre børn i alderen 0-8 år.

Til § 3

For at blive berettiget til en forældreorlovsydelse skal lønmodtageren opnå en aftale med arbejdsgiveren om orlov i mindst 13 uger og højst 36 uger og om tilbagevendende til arbejdspladsen. Orlovsperioden vil blive betragtet som »død periode« i relation til arbejdskravet i arbejdsløshedsforsikringslovens § 55. Dette vil blive fastsat i den hertil knyttede æn-